

Фикҳ дарслари (122-дарс). Ҳайз намоз ва рўзани ман қилади

13:00 / 04.02.2021 4181

يَبْنِي لَنَا تَلْ أَسْرِي شَيْبُحَ يَبَا تَنْبَةَ مَطَافٍ نَأْ: أَهُنَّ عُلُجَلِ لِي صَرَّةَ شَيْئَاعٍ نَعُ
عُدَّافًا رُزْطَا الْفُضَّاحَ تَسُأُ يِّنْ! تَلْ أَوْفَ مَلَسَوْهُ يَلَعُ هَلْ لِي لِي لَصِ
ةَ أَلْ صِلَا يَغْدُونَ كَلَوِ، يَصْنَعُ يَحْلِبُ ابَسَّيْلَوُ قُرْعَ كَلَدِ نِي، أَلْ: أَلْ أَوْفَ؟ ةَ أَلْ صِلَا
يَفَوِ. يَلْ صَوِ يَلْ سَتَعَا مُثْ، أَاهِ يَفَنِي صِيحَتِ تَنْ كِي تَلْ لِي مَائِي أَلْ رُدَّقِ
مَدَلَا كُنَّ عِي لَسْغَا فُ تَرْبَدَا إِذْ أَوِ، ةَ أَلْ صِلَا يَغْدَفُ ةَ صِيحَتِ لَبْقَا إِذْ: ةَ يَأَوِ
، ةَ سَمَّخَلَا هَأَوِ، يَلْ صَوِ

Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Фотима бинти Абу Ҳубайш Набий соллаллоху алайҳи васалламдан:

«Мен истехоза бўламан, пок бўлмайман. Намозни қўяманми?» деб сўради. Ул зот:

«Йўқ. Албатта, у томир узилганидандир, ҳайз эмас. Лекин сен одатда ҳайз кўрадиган кунларнинг миқдоридан намозни қўй. Сўнгра ғусл қилиб, намозни ўқийвер», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Қачонки ҳайз келса, намозни қўй. Қачонки у (кунлар) ўтиб кетса, ўзингдан қонни ювиб, намозни ўқийвер», дейилган.

Бешовлари ривоят қилишган.

Рўза қазо қилинади, намоз қазо қилинмайди.

صَلِّ الْخَلَالَ ابْ ام تَلْقَفَ شَائِعُ تَلْ اَسْ تَلْ اَقْ اَهْ عُنْ هَلْ لْ اِيْ ضَرْ رَ عَاْ مْ نَ
تُسَلْ تَلْقُ ؟ تَنْ اَيُّ رُوْحَ اُ تَلْ اَقْ ؟ اَلْ صَلِّ اِيْ ضُقْ تْ اَلْ وَّ مَوْصَلْ اِيْ ضُقْ تْ
اَضَقْ بْ رَمُؤْنَفْ كَلْ ذَا نُبْ اِيْ صِيْ نَا كْ تَلْ اَقْ اَسْ اَيُّ نْ كَلْ وَّ اِيْ رُوْحَ بْ
اَسْ مَخْلُ اَهْ اَوْرَ اَلْ صَلِّ اَضَقْ بْ رَمُؤْنَفْ اَلْ وَّ مَوْصَلْ ا

Муъоза розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади.

«У киши айтади: «Оиша розияллоҳу анҳодан:

«Нимага ҳайз кўрган аёл рўзанинг қазосини тутади-ю, намознинг қазосини ўқимайди?» деб сўрадим.

«Нима, сен Ҳарурийямисан?!» деди.

«Мен Ҳарурийя эмасман, лекин сўраяпман», дедим.

«Ўша нарса бизда ҳам бўлар эди. Бас, рўзанинг қазосини тутишга амр қилинар эдик, намознинг қазосини ўқишга амр қилинмас эдик», деди».

Бешовлари ривоят қилишган.

Рўза йилда бир марта фарз бўлади. Ҳайз кўрган аёл маълум кунларнинггина рўзасини қазо қилади. Шунинг учун рўзанинг савобидан маҳрум бўлмаслиги юзасидан унинг қазосини тутати.

Намоз эса ҳар куни беш марта фарз, ҳайз кунларида қолдирилган намозлар сони кўпайиб кетади. Бунинг устига, аёл киши ҳар ойда ҳайз кўради. Бу эса ҳар ойда такрор машаққат дегани. Шунинг учун ҳайз кўрган аёлдан намозни қазо қилиш талаб этилмайди.

Ҳайз яна масжидга киришни, тавофни ва лозимнинг остидаги нарсадан ҳузурланишни ман қилади.

لَا أَقَامَ لَسَوْ وَهِيَ لَعْلَعُ الْجَلَلِ لَصِيَّبِ النَّعِ، أَوْ نَعُ الْجَلَلِ فِي صَرَّةِ شَيْءٍ نَعُ
بُنُجِ الْوَضَائِحِ لِدِحْسَمِ الْجَلِّ الْيِّنِ إِفِ، دِحْسَمِ الْجَلِّ نَعُ تَوَيْبُ الْجَلِّ وَهَ أَوْجُ وَ
دَوَادُ وَبَأُ هَاوَرُ

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Мана бу уйларни масжиддан бошқа томонга қаратинглар. Мен масжидни ҳайзли аёлга ва жунубга ҳалол қилмайман», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Ҳайз тавофни ман қилиши бу амал Масжидул Ҳаромнинг ичида бўлганидандир. Ҳайзли аёлнинг масжидга кириши эса мумкин эмас.

هِيَ لَعْلَعُ الْجَلَلِ لَصِيَّبِ الْجَلِّ الْوُسْرُ نَأُ؛ تَلَقَّاهَا نَعُ هَلَلِ صَرَّةِ شَيْءٍ نَعُ
تَحْتِ بَابِ أَبِي فَوْطَاتِ الْوُسْرِيِّ عَجَّ الْجَلِّ الْغَفِي أَمْ كَيْلِ فَا؛ لَأَقَامَ لَسَوْ
مُسْمُو وَيْرَأُ الْجَلِّ هَاوَرُ . يَرْهَطُ

Имом Бухорий ва имом Муслим Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилган ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«(Ҳайз кўриб қолсанг), хожи нима қилса, қилавер. Фақат пок бўлмагунингча Байтни тавоф қилма», деганлар.

«Лозимнинг остидаги нарса» иборасидан тананинг киндик билан тизза орасидаги қисми кўзда тутилади.

Ҳайз лозимнинг остидаги нарсадан ҳузурланишни ман қилишига далил:

Аллоҳ таоло Бақара сурасида:

نُرْهَطِيَّ تَحْتِ نُهُوْبَرْقَاتِ الْوَضَائِحِ الْمَيْفِءِ اسْنَلْ أُولَزَتْ عَافِ

«Ҳайз чоғида аёллардан четда бўлинг. Пок бўлмагунларича уларга яқинлашманглар», деган (222-оят).

هِيَ لَعْلَعُ الْجَلَلِ لَصِيَّبِ الْجَلِّ الْوُسْرُ نَأُ؛ تَلَقَّاهَا نَعُ هَلَلِ صَرَّةِ شَيْءٍ نَعُ
تَحْتِ بَابِ أَبِي فَوْطَاتِ الْوُسْرِيِّ عَجَّ الْجَلِّ الْغَفِي أَمْ كَيْلِ فَا؛ لَأَقَامَ لَسَوْ
مُسْمُو وَيْرَأُ الْجَلِّ هَاوَرُ . يَرْهَطُ

Маймуна розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўз хотинларини ҳайзли пайтларида изор^[1] устидан қучоқлар эдилар».

Учовлари ривоят қилишган.

Бу маънодаги бошқа ривоятлар ҳам кўп. Уларнинг барчасида лозим остидан ҳузурланиш мумкин эмаслиги таъкидланади.

^[1] Изор – тананинг киндикдан пастини тўсиб турадиган, эн матодан иборат кийим. У иссиқ ўлкаларга хос кийим бўлиб, баъзи араб ва Жануби-шарқий Осиё ўлкаларида ҳозирда ҳам кенг тарқалган. Уни эҳромнинг пастки қисми ёки лунгига ўхшатиш мумкин.

«Кифоя» китобининг биринчи жузидан